مدیریت کلیدهای کیبرد در جاوا اسکرییت

عنوان: **مدیریت کلی** نویسنده: یوسف نژاد

تاریخ: ۲۳:۵ ۱۳۹ ۱/۰۹/۱۲

آدرس: www.dotnettips.info

برچسبها: JavaScript, Keyboard Events

با پیشرفت بسترهای موجود در زمینه شبکه و اینترنت، گرایش به استفاده از اپلیکیشنهای تحت وب روز به روز بیشتر میشود. با گسترش این برنامهها نیازها و درنتیجه ابزارهای موجود توسعه پیدا میکنند. درحال حاضر ابزارها و نیز محیطهای توسعه مختلفی برای تولید این اپلیکیشنها وجود دارد. به دلیل نوع رابط کاربری موجود در این برنامهها (اکثراً مرورگرهای وب مثل اینترنت اکسپلورر، گوگل کروم، فایرفاکس و ...) استفاده از زبانهای سمت کلاینت (مثل جاوا اسکریپت که در تمامی مرورگرهای مدرن پشتیبانی کاملی از آن میشود) جایگاه ویژه ای در این نوع برنامهها دارد. درضمن وقتی صحبت از اپلیکیشن به میان میآید استفاده از کلیدهای میانبر کیبرد برای راحتی کار کاربران کاربرد ویژه ای دارد. اما متاسفانه زبان جاوا اسکریپت به دلیل محدودیتهایی منطقی موجود، پشتیبانی مناسبی از رویدادهای کیبرد ندارد و مشکل تفاوتها و تناقضات میان سخت افزارها، سیستم عاملها و

مرورگرها هم به این مسئله بیشتر دامن میزند. در مطلب جاری هدف این است تا آشنایی مقدماتی با این مبحث فراهم شود.

رویدادهای کیبرد

در جاوا اسکریپت سه رویداد زیر برای کلیدهای کیبرد وجود دارد (به ترتیب زمان رخ دادن):

keydown : زمانی که یک کلید فشرده میشود.

keypress : زمانی که یک کلید کاراکتری فشرده میشود.

keyup : زمانی که یک کلیدِ فشرده شده، رها میشود.

یک تفاوت اساسی میان رویدادهای keydown و keypress در جاوا اسکریپت وجود دارد: رویداد keydown پس از فشردن هر کلیدی روی کیبرد رخ میدهد و یک کد مخصوص آن کلید (scan code ^ ^) را ارائه میدهد. اما رویداد keypress که بعد از keydown رخ میدهد کد کاراکتر آن کلید (char code) را ارائه میدهد، بنابراین تنها برای کلیدهای کاراکتری بدرستی کار میکند. برای درک بهتر کد زیر را در یک فایل html ذخیره کرده و در مرورگرهای مختلف آزمایش کنید:

```
<html>
<body>
  <div>
    Prevent default:
     <input type="checkbox" id="keydownStop" value="1" />
    keydown   
<input type="checkbox" id="keypressStop" value="1" />
     keypress   
     <input type="checkbox" id="keyupStop" value="1" />
     keyup
  </div>
  Ignore:
  <input type="checkbox" id="keydownIgnore" value="1" />
  keydown    
<input type="checkbox" id="keypressIgnore" value="1" />
  keypress    
<input type="checkbox" id="keyupIgnore" value="1" />
  keyup
  <div>
    Focus on the input below and press any key.
  </div>
     <input type="text" style=" width: 600px" id="keyInput" />
  </div>
  Log:
  <div>
     <textarea id="keyLogger" rows="18" onfocus="this.blur()" style="width: 600px; border: 1px solid
black"></textarea>
  </div>
  <input type="button" value="Clear" onclick="clearLog()" />
  <script type="text/javascript">
    document.getElementById('keyInput').onkeydown = keyHandler;
document.getElementById('keyInput').onkeyup = keyHandler;
document.getElementById('keyInput').onkeypress = keyHandler;
document.getElementById('keyInput').focus();
     function keyHandler(e) {
       e = e || window.event;
       if (document.getElementById(e.type + 'Ignore').checked) return;
```

```
var evt = e.type;
       while (evt.length < 10) evt += ' ' +
          log(evt +
               keyCode=' + e.keyCode +
              which=' + e.which + charCode=' + e.charCode +
            ' char=' + String.fromCharCode(e.keyCode || e.charCode) +
                             ring.tromc...
' +shift' : '') +
            ' char=
(e.shiftKey ? ' +shit
            (e.ctrlKey ? ' +ctrl' : '') +
(e.altKey ? ' +alt' : '') +
(e.metaKey ? ' +meta' : ''));
       if (document.getElementById(e.type + 'Stop').checked) {
          e.preventDefault ? e.preventDefault() : (é.returnValue = false);
       }
     function clearLog() {
       document.getElementById('keyLogger').value = '';
document.getElementById('keyInput').focus();
     function log(text) {
       var area = document.getElementById('keyLogger');
       area.value += text + '\n'
       area.scrollTop = area.scrollHeight;
  </script>
</body>
</html>
```

نکته: برای جلوگیری از اجرای مرورگرها در حالت Quirks حتما از تگ doctype در ابتدای فایلهای html خود استفاده کنید. درغیراینصورت رفتارهای غیرمنتظره ای (مخصوصا در IE) مشاهده خواهید کرد. برای اجرای مرورگرها در حالت استاندارد html5 (بهترین حالت در حال حاضر) میتوانید از تگ زیر استفاده کنید:

<!doctype html>

دقت کنید که قبل از این خط هیچ چیز دیگری نوشته نشود وگرنه در IE از آن صرفنظر میشود!

یا اینکه در IE با استفاده از developer tools (دکمه F12) برای Document Mode گزینه ای غیر از Quirks mode (بهتر است از حالت IE9 یا بالاتر استفاده کنید) را انتخاب کنید.

برای کسب اطلاعات بیشتر راجع به doctypeهای مختلف و نیز حالت quirks میتوانید به $^{\circ}$ و $^{\circ}$ و $^{\circ}$ و $^{\circ}$ رجوع کنید. پیشنهاد میکنم که این منابع را حتما مطالعه کنید.

نکته : در کد بالا متد preventDefault در -IE 8 تعریف نشده است (درواقع در IE تنها در نسخه 9 تعریف شده است). همچنین استفاده از پراپرتی returnValue در فایرفاکس و IE9 کار نمیکند! از این خط کد برای جلوگیری از رفتار پیشفرض رویداد استفاده شده است. همانطور که در ادامه میخوانید راه حل سادهتری نیز برای اینکار وجود دارد.

متد String.fromCharCode برای نمایش کاراکتر کلید فشرده شده استفاده شده است. البته اگر کلید غیرکاراکتری فشرده شود ممکن است با نتایج غیرمنتظره ای روبرو شوید.

با استفاده از html تولیدی در مرورگرهای مختلف سعی کنید موارد زیر را آزمایش کنید:

کلیدهای کاراکتری چون 6 } | / a را بفشارید. در این حالت رویدادهای keydown و سپس keypress رخ خواهند داد. پس از رها کردن کلیدها نیز رویداد keyup رخ میدهد. یکی از کلیدهای غیرکاراکتری مثل ctrl یا alt را بفشارید. در این حالت تنها رویدادهای keydown و keyup رخ خواهند داد و خبری از رویداد keypress نیست.

نکته : مرورگرهای FireFox و Opera در مورد بیشتر کلیدهای غیرکاراکتری نیز رویداد keypress را صدا خواهند زد! مرورگر IE این رفتار را تنها در مورد کلید Esc نشان میدهد. همچنین در IE و Opera کلید PrtScr هیچ رویدادی را فرا نمیخواند. ظاهرا تنها مرورگر Chrome بدرستی عمل میکند.

درحالت کلی فشردن کلیدهای غیرکاراکتری نباید رویداد keypress را فراخوانی کند.

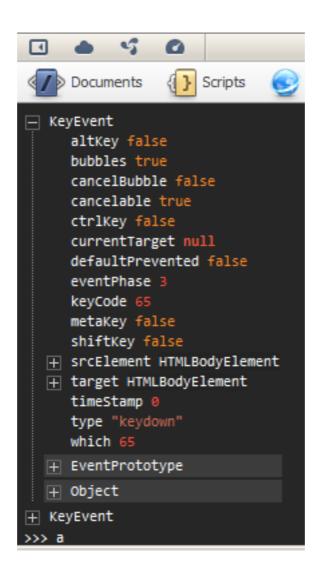
بنابراین:

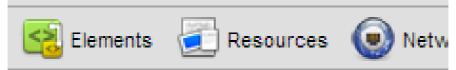
keydown و keyup برای همه کلیدها keypress برای کلیدهای کاراکتری

پراپرتیهای رویدادهای کیبرد

برخلاف نسخههای قدیمی مرورگرها که هرکدام راه و روش خودشان را برای تعامل با این رویدادها برگزیده بودند، امروزه تمامی مرورگرها که هرکدام راه و روش خودشان را برای تعامل با این رویدادها برگزیده بودند، امروزه تمامی مرورگرها تقریبا از یک روش استاندارد و مشترک برای اینکار استفاده میکنند. در تصاویر زیر در مرورگرهای فایرفاکس و IE نتایج جالبی مانند تصاویر زیر فراهم نمیکند!

```
document.onkeydown = function (e) {
    e = e || event;
    console.log(e);
}
```


▼ KeyboardEvent

altGraphKey: false

altKey: false bubbles: true

cancelBubble: false

cancelable: true

charCode: 0

clipboardData: undefined

ctrlKey: false

currentTarget: null

defaultPrevented: false

detail: 0

eventPhase: 0

keyCode: 123

keyIdentifier: "F12"

keyLocation: 0

layerX: 0 layerY: 0

metaKey: false

pageX: 0 pageY: 0

returnValue: true shiftKey: false

▶ srcElement: <body>

▶ target: <body>

timeStamp: 1354001129293

type: "keydown"

▶ view: Window

which: 123

▶ __proto__: KeyboardEvent

همانطور که مشاهده میکنید تفاوتهایی بین مرورگرها در این آبجکت به چشم میخورد. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این آبجکت و اجزای استاندارد آن در DOM Level 3 اینجا مراجعه کنید. در ادامه به بررسی پراپرتیهای مهم آرگومان این رویدادها (همان KeyboardEvent) میپردازیم.

keyCode

همان scan code کلید فشرده شده است. برای مثال اگر کلید a فشرده شود کاراکتر تولیدی ممکن است a یا A یا 'ش' (یا کاراکتری دیگر در زبانهای مختلف) باشد اما در تمامی حالات scan code مربوطه یا همان keyCode همیشه یکسان (65 برای کلید a) خواهد بود. این کد تنها به کلید فشرده شده بستگی دارد و نه به کاراکتر حاصله! البته در IE به هنگام رخ دادن رویداد keypress کد کاراکتر (همان char code) کلید فشرده شده در این پراپرتی قرار میگیرد!

در این بین میان مرورگرهای مختلف تفاوتهایی وجود دارد که با یک جستجو در اینترنت میتوان به تمامی این کدها دسترسی پیدا کرد. خواندن مقاله کامل JavaScript Madness: Keyboard Events نیز خالی از لطف نیست.

charCode

همان کد ASCII (یا کد UTF-16 برای کاراکترهای یونیکد. اطلاعات بیشتر $^{\circ}$ و $^{\circ}$) کاراکتر کلید فشرده شده است. ممکن است با keyCode برابر باشد. این پراپرتی در IE و Opera تعریف نشده است.

در عمل ممکن است keyCode و charCode در پلتفرمهای مختلف و حتی بین سیستم عاملهای مختلف در یک سخت افزار نتایج متفاوتی ارائه دهند. بنابراین آزمودن هر مورد مشکوک قبل از ریلیز نهایی محصول میتواند مفید باشد.

which

یک پراپرتی نسبتا غیراستاندارد! است که ترکیبی از keyCode و charCode را برمیگرداند (اطلاعات بیشتر در $^{\circ}$ و $^{\circ}$). این پراپرتی در IE تعریف نشده است.

shiftKey, ctrlKey, altKey, metaKey

پراپرتی هایی از نوع بولین که وضعیت کلیدهای Shift, Ctrl, Alt و Command (تنها در مک) را نشان میدهند.

نکته: بدستن آوردن کد درست کاراکتر فشرده شده با توجه به وضعیت کلیدها و زبان انتخابی تنها با استفاده از رویداد keypress امکان پذیر است. با توجه به تفاوتهایی که بین مرورگرهای مختلف وجود دارد برای یافتن کاراکتر فشرده شده در رویداد keypress استفاده از متد زیر توصیه میشود:

```
function getCharacter(event) {
  if (event.which == null)
    return String.fromCharCode(event.keyCode); // IE
  else if (event.which != 0 && event.charCode != 0)
    return String.fromCharCode(event.which); // All others
  return null; // special key
}
```

توضیحات بیشتر و کاملتر این مبحث را میتوانید از <u>Document Object Model (DOM) Level 3 Events Specification</u> که آخرین نسخه آن در زمان تهیه این مطلب در تاریخ 2012 June 2012 انتشار یافته تهیه کنید. بطور ویژه برای مبحث رویدادهای کیبرد ($\stackrel{\wedge}{}$) اطلاعات بسیار بیشتری در دسترس است.

نکته : با توجه به اطلاعاتی که در سند فوق وجود دارد، به دلیل ماهیت همزمانی (Sync) رویدادهای کیبرد تا زمانی که تمام عملیات موجود در متد تعیین شده برای این رویدادها انجام نشود، رویداد بعدی (با توجه به ترتیبی که در ابتدای این مطلب آورده شده است) رخ نخواهد داد. برای تست این موضوع قطعه کد زیر را آماده کردم:

```
for (var i = 0; i < 999999999; i++) {
    j = i - j;
}
console.log(j);
//alert('keyDown');
input.value = 'keyDown finished.';
input.disabled = false;
}
function keyPress(e) {
    alert('keyPress');
    //console.log('keyPress');
} function keyUp(e) {
    alert('keyUp');
    //console.log('keyUp');
}
</script>
</body>
</html>
```

اگر کد بالا در مرورگرهای مختلف امتحان کنید مشاهده میکنید که انجام عملیات سنگین در رویدادهای کیبرد موجب ایجاد وقفه در فراخوانی سایر رویدادها میشود.

با اجرای کد فوق در مرورگرهای مختلف نکات جالب زیر بدست آمد:

- در IE و کروم نمایش یک alert موجب از دست دادن فوکس document شده و بنابراین رویدادهای کیبرد بعد از نمایش alert کار نخواهند کرد! مثلا اگر در keydown یک alert نمایش داده شود چون رویداد keyup بر روی پنجره alert رخ میدهد بنابراین keyup فراخوانی نمیشود ولی چون رویداد keypress با keydown همزمان است این اتفاق برای keypress نمیافتد. این مشکل در فایرفاکس پیش نمیآید. در ایرا در این حالت رویداد keypress هم رخ نمیدهد! البته رفتار IE در اجرای کد فوق کمی غیرمنتظرهتر است و ظاهرا رویداد keypress هم رخ نمیدهد.
- در اجرای کد فوق در FireFox ظاهرا alert مربوط به keyup قبل از keypress نمایش داده میشود. البته اگر به جای alert از console.log (البته نیاز به نصب Firebug است) استفاده شود این به هم خوردگی ترتیب رویدادها وجود ندارد.
  - در مرورگر Opera پس از فشردن کلید enter در نوار آدرس و پس از بارگذاری صفحه، فوکس بلافاصله به عنصر document سپرده میشود طوریکه که رویداد keyup کلید enter در document بارگذاری شده فراخوانی میشود و درصورت سرعت بالای بارگذاری صفحه، کدهای مروبوط به این رویداد اجرا میشوند. در سایر مرورگرها این مورد مشاهده نشد.
- ظاهرا در تمام مرورگرها به غیر Opera کدهای جاوا اسکریپ در ثرد UI اجرا شده و موجب قفل شدن document میشود. بنابراین وسط اجرای کدهای سنگین نمیتوان مثلا خواص عناصر UI را تغییر داد. درواقع مرورگر اپرا برخلاف سایر مرورگرها، رفتار ویژه ای در برخورد با جاوا اسکریپت و رویدادها و تغییرات عناصر DOM دارد. برای کسب اطلاعات بیشتر در این زمینه به اینجا مراجعه کنید. درضمن این مبحث کمی پیچیده تر از آن است که به نظر می آید ($^{\circ}$). برای بررسی بیشتر میتوانید کد زیر را در مرورگرهای مختلف آزمایش کنید:

```
<html>
<head>
  <script type="text/javascript">
    function process() {
      var above = 0, below = 0;
      for (var i = 0; i < 200000; i++) {
  if (Math.random() * 2 > 1) {
           above++;
         else {
           below++;
         }
      }
    function test() {
      var result1 = document.getElementById('log');
      var start = new Date().getTime();
      console.log('start')
      for (var i = 0; i < 200; i++) {
   result1.value = 'time=' + (new Date().getTime() - start) + ' [i=' + i + ']';</pre>
         process();
      result1.value = 'time=' + (new Date().getTime() - start) + ' [done]';
      console.log('end');
    window.onload = test;
  </script>
```

```
</head>
<body>
<input id='log' />
</body>
</html>
```

اگر کد فوق را در مرورگرهایی غیر از اپرا اجرا کنید میبینید که تنها نتیجه نهایی نمایش داده میشود و فرایندهای میانی درون حلقه نمیتوانند تغییری در محتوای UI ایجاد کنند. طبق انتظار کروم از بقیه بسیار سریعتر بوده و سپس IE و پس از آن فایرفاکس قرار دارد. اما در مورد Opera وضع کاملا فرق میکند و به دلیل به روز رسانی همزمان UI عملیات بسیار بسیار کندتر از بقیه مرورگرها به اتمام میرسد.

نکته : حالات استثنایی دیگری هم در اجرای کدهای مشابه در مرورگرهای مختلف پیش میآید که به دلیل پیچیده کردن بیش از حد بحث آورده نشده اند. فقط ذکر این نکته الزامی است که درحال حاضر میزان تفاوت رفتار مرورگرهای مختلف دربرخورد با کدهای یکسان قابل ملاحظه است. بنابراین در هنگام توسعه سعی کنید حداقل در این چهار مرورگر معروف آزمایشات خود را به سرانجام برسانید.

و در ادامه چند مثال ...

غیرفعال کردن ورودی کاربر

برای اینکار فقط کافی است در رویدادهای keydown یا keypress مقدار false برگشت داده شود. البته در مروگر Opera برخی از کلیدها از این رفتار پیروی نمیکنند. مثل کاراکترهای '` و '+' و '=' که درصورت برگشت false در رویداد keydown باز هم رفتار پیش فرض را از خود نشان میدهد. اما برگرداندن مقدار false در رویداد keypress این مشکل را حل میکند(این موارد در نسخه 11.51 تست شدند). میتوانید با استفاده از کد زیر در تمام مرورگرها این موارد را آزمایش کنید:

```
<input onkeydown="return false" />
<input onkeypress="return false" />
```

تبدیل به حروف بزرگ

```
document.getElementById('myInputText').onkeypress = function (e) {
  var char = getCharacter(e || window.event);
  if (!char) return; // special key
  this.value += char.toUpperCase();
  return false; // برای اینکه کاراکتر اضافی نمایش داده نشود
}
```

در کد فوق متد getCharacter در بالا در قسمت پراپرتیهای آرگومان رویداد نشان داده شده است. کد فوق چندان کامل نیست و همیشه کاراکتر فشرده شده را بدون توجه به موقعیت کرسر کیبرد در انتهای متن قرار میدهد.

نکته: استفاده از عبارتی چون window.event || e به این دلیل است که در مرورگر IE آرگومان رویداد (همان e که به آن implicit نکته: استفاده از عبارتی چون event object ارسال نمیشود (تا نسخه 9 که تست کردم مسئله به همین صورت است) در عوض وبراپرتیهای این آرگومان از طریق window.event (یا همان event object که به آن explicit event object نیز میگویند) در دسترس هستند. این فیلد در واقع آرگومان آخرین رویداد رخ داده در پنجره جاری را در خود ذخیره میکند. اما در سایر مرورگرها به صورت استاندارد مقدار این آرگومان به عنوان پارامتر رویداد به متد مربوطه ارسال میشود. جالب است که بدانید مرورگرهای Opera و Chrome از هر دو روش پشتیبانی میکند.

```
e ? e : window.event;
```

در جاوا اسکریپت اگر عملگر مقایسه ای در عبارت مقایسه آورده نشود مقدار عبارت با false مقایسه میشود. این مقایسه از نوع undefined و null و undefined و امثال abstract است (در ادامه این مطلب توضیح داده شده است). در جاوا اسکریپت 0 و رشته خالی و null و undefined و امثال اینها در مقایسه بالا اگر مقدار e مثلا undefined (در IE)

باشد مقدار window.event بازگشت داده میشود و درغیراینصورت خود e برگشت داده میشود.

تنها عدد

```
document.getElementById('numberInputText').onkeypress = function (e) {
  e = e || window.event;
  var chr = getCharacter(e);
  if (!isNumeric(chr) && chr !== null) return false;
}
function isNumeric(n) {
  return !isNaN(parseFloat(n)) && isFinite(n);
}
function isNumber(val) {
  return val !== "NaN" && (+val) + '' === val + ''
}
```

در کد بالا متد isNumeric از <mark>اینجا</mark> گرفته شده است. متد isNumeric جی کوئری (که از نسخه 1.7 اضافه شده است) هم دقیقا از این روش استفاده میکند.

متد دوم یعنی isNumber (که در کد فوق از آن استفاده نشده است) روش دیگری را برای اطمینان از مقدار عددی بودن استفاده میکند. در این روش درصورتیکه val یک مقدار عددی نباشد val+ برابر NaN میشود که در نهایت عبارت مقایسه ای مقدار false را برمیگرداند. البته به غیر از خود مقدار NaN که در شرط اول مورد بررسی قرار گرفته است. برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد رفتار نسبتا عجیب جاوا اسکرییت با NaN و متد isNaN به اینجا سر بزنید.

نکته: تفاوت == با === (یا =! و ==!) - در جاوا اسکریپت دو روش برای مقایسه مقادیر متغیرها وجود دارد. اولی (== یا =!)

مقایسه را با تبدل نوع دادهها انجام میدهد (که اصطلاحا به آن type-converting equality comparison یا equality without میگویند) و دومی (=== یا ==!) مقایسه را با مقادیر واقعی و بدون تبدیل نوع داده انجام میدهد (که به آن trict equality without میگویند) و دومی (type coercion یا equality without یا strict equality comparison گفته میشود). در واقع در مقایسه strict تنها وقتی که دو متغیر از یک نوع باشند ممکن است مقدار true برگشت داده شود. برای روشنتر شدن مطلب به مثالهای زیر توجه کنید (^): 0 == false // false, because they are of a different type 1 == "1" // true, auto type coercion 1 === "1" // "1" // "1" == "1" // "1" == "1" // "1" == "1" // "1" == "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" == "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "1" // "

توضیحات بهتری در اینجا آورده شده است.

برای کسب اطلاعات کاملتر میتوانید به ECMAScript Language Specification و قسمت مقایسه strict و abstract مراجعه کنید. (رابطهها و تفاوتهای میان ECMAScript و JavaScript و JScript و ActionScript در اینجا آورده شده است.)

کار با Scan Code و Char Code

همانطور که قبلا هم اشاره شد میان کد کاراکتر و کلید فشرده شده بر روی کیبرد تفاوت وجود دارد. برای بهره برداری از کلیدهای میانبر در صفحات وب به کد کلید فشرده شده (همان scan code) نیاز است و نه به کد کاراکتر آن. همچنین کلیدهای ویژه و غیر کاراکتری دارای کد کاراکتر نیستند. بیشتر مرورگرها رویداد Keypress را برای کلیدهای غیرکاراکتری فرا نمیخوانند. بنابراین برای این موارد رویدادهای keydown و keyup مفید هستند. امروز تمام مرورگرها از جدول کدهای یکسانی برای escan code استفاده میکنند که نمونههای آن را میتوانید در $^{\circ}$ و $^{\circ}$ و $^{\circ}$ مشاهده کنید. نکته ای که باید درباره پراپرتی keyCode یادآوری شود این است که جدای از وضعیت کیبرد (مثل زبان یا موقعیت کلید کلید کلید حاص (یا ترکیبی از کلیدهای کنترلی با سایر کلیدها) همواره باید یک کد یکسان برگشت داده شود.

پس یک charCode کد یونیکد کاراکتر کلید فشرده شده است که تنها در رویداد keypress در دسترس است. یک keyCode کد خود کلید فشرده شده یا همان scan code است که در رویدادهای keydown و keyup در دسترس است.

نکته: برای تمام کلیدهای الفبایی-عددی scan code با char code یکی است. مثلا برای حروف الفبایی scan code یک کلید با کد ASCII حرف انگلیسی بزرگ آن کلید برابر است.

بنابراین برای بررسی کلید ترکیبی ctrl + a میتوان از کد زیر در رویداد keydown استفاده کرد:

```
e.ctrlKey && e.keyCode == 'A'.charCodeAt(0)
```

و فرقی نمیکند که کاراکتر حاصله 'a' یا 'A' یا 'ش' باشد.

نکته: برای تمام کلیدهای کیبرد به غیر از ';' و '=' و '-' تمام مرورگرها از کدهای یکسانی استفاده میکنند. میتوانید این کلیدها را با

استفاده از قطعه کد اول این مطلب در مرورگرهای مختلف آزمایش کنید.

نکته: با برگشت مقدار false در رویداد keydown یا keypress رفتار پیشفرض کلید یا ترکیب کلیدهای مربوطه غیرفعال میشود. البته به غیر از عملیاتهای سطح سیستم عامل (مثل alt+F4).

چند مثال دیگر در ادامه ...

جابجای*ی* تصویر

کدهای زیر را در یک فایل html ذخیره کرده و توسط یک مرورگر فایل حاصله را باز کنید.

```
<html>
<body>
  <div id="dotnettips" style="width: 35px; height: 35px; background-image:</pre>
url(http://dotnettips.info/favicon.ico);
    position: absolute; left: 10px; top: 10px; tabindex="0">
  </div>
  <script>
    document.getElementById('dotnettips').onkeydown = function (e) {
     e = e || event;
     switch (e.keyCode) {
        case 37: // left
          this.style.left = parseInt(this.style.left) - this.offsetWidth + 'px';
          return false;
        case 38: // up
          this.style.top = parseInt(this.style.top) - this.offsetHeight + 'px';
          return false;
        case 39: // right
          this.style.left = parseInt(this.style.left) + this.offsetWidth + 'px';
          return false;
        case 40: // down
          this.style.top = parseInt(this.style.top) + this.offsetHeight + 'px';
          return false:
     }
  </script>
</body>
</html>
```

بر روی تصویر کلید کرده (یا با استفاده از Tab فوکس را روی تصویر قرار دهید) و با استفاده از کلیدهای مکان نما (Arrow keys) سعی کنید تصویر را در صفحه جابجا کنید.

در کد فوق برای جلوگیری از رفتار پیش فرض کلیدهای مکان نما (جابجایی محتوای صفحه در صورت وجود اسکرول) مقدار false برگشت داده شده است.

نکته : استفاده از خاصیت tabindex برای امکان فوکس بر روی div اجباری است.

نکته : استفاده از event به جای window.event تا زمانی که یک متغیر در اسکوپ جاری با نام event وجود نداشته باشد مشکلی الحاد نمیکند.

Caps Lock

متاسفانه راه مستقیمی برای دریافت وضعیت کلید caps lock در جاوا اسکریپت وجود ندارد. ظاهرا تنها راه حل موجود برای این مسئله بررسی کد کاراکتر کلید فشرده شده در رویداد shift و بررسی آن با توجه به وضعیت پراپرتی shift این رویداد است. بدین ترتیب که اگر کد کاراکتر مربوط به حروف بزرگ بوده درحالیکه کلید شیفت نگه داشته نشده است بنابراین کلید keydown روشن است و بالعکس. البته با ترکیب این روش و نیز رصد scan code کلید Caps Lock (کد آن برابر 20 است) در رویداد caps میتوان وضعیت بهتری پدید آورد. قطعه کد زیر برای اینکار است. در این کد از یک متغیر گلوبال برای نگهداری وضعیت دکمه lock استفاده میشود.

در متد رویداد kepress تکست باکس ابتدا بررسی میشود که آیا قبلا متغیر گلوبال capsLock مقداری غیرنال دارد. اگر مقدار غیرنال داشته باشد دیگر نیازی نیست تا کد کاراکتر کلید بررسی شود زیرا وضعیت جاری کلید معلوم است. بنابراین در ادامه کار صرفه جویی میشود. دلیل استفاده از رویدادهای سطح docment به جای خود تکست باکس این است تا از کوچکترین فرصتها! برای تعیین وضعیت جاری کلید کاراکتری بدون توجه به موقعیت فوکس در صفحه، این وضعیت را از حالت نامشخص خارج کرد.

نکته: در سلسله مراتب رویدادهای اجزای یک document همیشه ابتدا رویدادهای مربوط به عناصر فرزند فراخوانده میشود و رویدادهای مربوط به عناصر document و window در پایان صدا زده میشوند. برای آزمودن این مورد قطعه کد زیر را در مرورگرهای مختلف امتحان کنید:

```
<html>
<body>
  <div id='divInput'>
    <input id="inputText" type="text" />
  </div>
  <script>
    document.getElementById('inputText').onkeydown = inputKeyDown;
document.getElementById('divInput').onkeydown = divKeyDown;
    document.onkeydown = documentKeyDown;
    window.onkeydown = windowKeyDown;
    function divKeyDown(e) {
      console.log('divKeyDown');
    function inputKeyDown(e) {
      console.log('inputKeyDown');
    function documentKeyDown(e) {
      console.log('documentKeyDown');
    function windowKeyDown(e) {
      console.log('windowKeyDown');
  </script>
</body>
</html>
```

نکته : اگر از تگ doctype استفاده نشود (همانطور که در ابتدای این مطلب اشاره شد)، در IE رویدادهای عنصر window فراخوانی نمیشوند.

درهرصورت برای مشخص کردن وضعیت کلید caps lock نیاز است تا کاربر ابتدا کلیدی را بفشارد و در حال حاضر روش و راه حل دیگری وجود ندارد! درضمن اگر صفحه کلیدی غیر از انگلیسی استفاده شود روش فوق جواب نخواهد داد و باید بررسیهای بیشتری انجام شود. البته در مورد زیانهایی چون فارسی که روشن یا خاموش بودن caps lock تاثیری در کاراکتر حاصله ندارد کاری نمیتوان کرد و نمیتوان از وضعیت tock lock باخبر شد! هرچند در این موارد معمولا وضعیت این دکمه مهم نیست زیرا بیشترین کاربرد این گونه هشدارها در ورودیهای رمز عبور است در صورتیکه زبان صفحه کلید انگلیسی (یا مشابه آن) باشد. برای اینکار کد زیر به عنوان راه حل بهتر پیشنهاد میشود:

```
var hasFocus = false;
    document.onkeyup = keyUp;
    document.onkeypress = keyPress;
document.getElementById('inputText').onfocus = focus;
document.getElementById('inputText').onblur = focus;
     function warnCapsLock()
       document.getElementById('divCapsLock').style.display = (capsLock != null && capsLock && hasFocus)
? 'block' : 'none';
    function focus() {
       hasFocus = !hasFocus;
       warnCapsLock();
    function keyUp(e) {
       e = e || event;
       capsLock = (e.keyCode == 20 && capsLock !== null) ? !capsLock : capsLock;
       warnCapsLock();
    function keyPress(e) {
       if (capsLock != null) return;
       e = e || window.event;
var charCode = e.charCode || e.keyCode;
       capsLock = (charCode >= 97 && charCode <= 122 && e.shiftKey) || (charCode >= 65 && charCode <= 90
&& !e.shiftKey);
       warnCapsLock();
  </script>
</body>
</html>
```

اگر دقت کنین میبیند که رویداد keydown در این کد نهایی با keyup جایگزین شده است. درصورت استفاده از رویداد keypress یک مشکل کوچک بوجود می آید و آن این است که اگر کاربر کلید caps lock را فشرده و سپس آن را در حالت فشرده نگه دارد اتفاق بدی خواهد افتاد! در این حال چون رویداد keydown مرتبا فراخوانده میشود وضعیت متغیر capsLock در این کد کاملا نامعتبر خواهد بود. بنابراین بهتر است تا از رویداد keyup که تنها یکبار فراخوانده میشود استفاده شود.

نکته : اگر کاربر پس از مشخص شدن وضعیت کلید Capa Lock در این کد، فوکس را به پنجره دیگری تغییر داده و سپس وضعیت این دکمه در آنجا تغییر دهد این کد دیگر درست کار نخواهد کرد. برای حل این مشکل هم راه حل زیر وجود دارد:

```
window.onblur = function () { capsLock = null; }
```

با این کار وضعیت متغیر capsLock ریست میشود.

نکته : در آزمایش این کد دقت کنید که زبان کیبرد حتما انگلیسی باشد.

مديريت كليدها

برای مدیریت کلیدهای کیبرد راههای متنوعی وجود دارد. مثلا میتوان از قطعه کد زیر استفاده کرد:

```
var Client = {};
Client.Keyboard = {};
Client.Keyboard.EnableKeyDown = true;
Client.Keyboard.EnableKeyUp = false;
Client.Keyboard.CurrentKeyEvent = null;
window.onkeydown = function (event)
  if (!Client.Keyboard.EnableKeyDown) return true;
  return KeyboardEvents(event);
window.onkeyup = function (event)
  if (!Client.Keyboard.EnableKeyUp) return true;
  return KeyboardEvents(event);
function Rise(event) {
  var e = Client.Keyboard.CurrentKeyEvent;
  if (event) {
                 { shift: e.shiftKey, ctrl: e.ctrlKey, alt: e.altKey };
    var data =
    if (!event(data)) return false;
    return event(data);
```

```
return true;
}
function KeyboardEvents(e) {
 e = e || window.event;
 Client.Keyboard.CurrentKeyEvent = e;
 switch (e.keyCode) {
   case 8:
    return Rise(Client.Keyboard.Backspace);
   case 9:
     return Rise(Client.Keyboard.Tab);
   case 13:
    return Rise(Client.Keyboard.Enter);
   case 16:
     return Rise(Client.Keyboard.Shift);
   case 17:
    return Rise(Client.Keyboard.Ctrl);
   case 18:
    return Rise(Client.Keyboard.Alt);
   case 19:
     return Rise(Client.Keyboard.Pause);
   case 20:
     return Rise(Client.Keyboard.CapsLock);
   case 27:
    return Rise(Client.Keyboard.Esc);
   case 33:
    return Rise(Client.Keyboard.PageUp);
   case 34:
    return Rise(Client.Keyboard.PageDown);
   case 35:
    return Rise(Client.Keyboard.End);
   case 36:
     return Rise(Client.Keyboard.Home);
   case 37:
    return Rise(Client.Keyboard.Left);
   case 38:
    return Rise(Client.Keyboard.Up);
   case 39:
     return Rise(Client.Keyboard.Right);
   case 40:
    return Rise(Client.Keyboard.Down);
   case 44:
     return Rise(Client.Keyboard.PrtScr);
   case 45:
    return Rise(Client.Keyboard.Insert);
   case 46:
    return Rise(Client.Keyboard.Delete);
case 48:
     return Rise(Client.Keyboard.Num0);
   case 49:
     return Rise(Client.Keyboard.Num1);
   case 50:
    return Rise(Client.Keyboard.Num2);
   case 51:
    return Rise(Client.Keyboard.Num3);
   case 52:
     return Rise(Client.Keyboard.Num4);
   case 53:
    return Rise(Client.Keyboard.Num5);
   case 54:
     return Rise(Client.Keyboard.Num6);
   case 55:
    return Rise(Client.Keyboard.Num7);
   case 56:
    return Rise(Client.Keyboard.Num8);
   case 57:
     return Rise(Client.Keyboard.Num9);
case 65:
     return Rise(Client.Keyboard.A);
   case 66:
    return Rise(Client.Keyboard.B);
   case 67:
    return Rise(Client.Keyboard.C);
   case 68:
     return Rise(Client.Keyboard.D);
   case 69:
     return Rise(Client.Keyboard.E);
```

```
case 70:
 return Rise(Client.Keyboard.F);
case 71:
 return Rise(Client.Keyboard.G);
case 72:
 return Rise(Client.Keyboard.H);
case 73:
 return Rise(Client.Keyboard.I);
case 74:
 return Rise(Client.Keyboard.J);
case 75:
 return Rise(Client.Keyboard.K);
case 76:
 return Rise(Client.Keyboard.L);
case 77:
 return Rise(Client.Keyboard.M);
case 78:
 return Rise(Client.Keyboard.N);
case 79:
 return Rise(Client.Keyboard.O);
case 80:
 return Rise(Client.Keyboard.P);
case 81:
 return Rise(Client.Keyboard.Q);
case 82:
 return Rise(Client.Keyboard.R);
case 83:
 return Rise(Client.Keyboard.S);
case 84:
 return Rise(Client.Keyboard.T);
case 85:
 return Rise(Client.Keyboard.U);
case 86:
 return Rise(Client.Keyboard.V);
case 87:
 return Rise(Client.Keyboard.W);
case 88:
 return Rise(Client.Keyboard.X);
case 89:
 return Rise(Client.Keyboard.Y);
case 90:
 return Rise(Client.Keyboard.Z);
 case 91:
 //case 219: // opera
 return Rise(Client.Keyboard.LeftWindow);
case 92:
 return Rise(Client.Keyboard.RightWindow);
case 93:
 return Rise(Client.Keyboard.ContextMenu);
  case 96:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad0);
case 97:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad1);
case 98:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad2);
case 99:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad3);
case 100:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad4);
case 101:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad5);
case 102:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad6);
case 103:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad7);
case 104:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad8);
case 105:
 return Rise(Client.Keyboard.NumPad9);
  case 106:
 return Rise(Client.Keyboard.Multiply);
case 107:
 return Rise(Client.Keyboard.Add);
case 109:
 return Rise(Client.Keyboard.Subtract);
case 110:
 return Rise(Client.Keyboard.DecimalPoint);
case 111:
```

```
return Rise(Client.Keyboard.Divide);
     case 112:
    return Rise(Client.Keyboard.F1);
   case 113:
     return Rise(Client.Keyboard.F2);
   case 114:
    return Rise(Client.Keyboard.F3);
   case 115:
    return Rise(Client.Keyboard.F4);
   case 116:
    return Rise(Client.Keyboard.F5);
   case 117:
    return Rise(Client.Keyboard.F6);
   case 118:
     return Rise(Client.Keyboard.F7);
   case 119:
    return Rise(Client.Keyboard.F8);
   case 120:
    return Rise(Client.Keyboard.F9);
   case 121:
    return Rise(Client.Keyboard.F10);
   case 122:
    return Rise(Client.Keyboard.F11);
   case 123:
     return Rise(Client.Keyboard.F12);
     case 144:
    return Rise(Client.Keyboard.NumLock);
   case 145:
    return Rise(Client.Keyboard.ScrollLock);
   case 186:
   case 59: // opera & firefox
    return Rise(Client.Keyboard.SemiColon);
   case 187:
   case 61: // opera
     //case 107: //firefox
     return Rise(Client.Keyboard.Equal);
   case 188:
    return Rise(Client.Keyboard.Camma);
   case 189:
    return Rise(Client.Keyboard.Dash);
   case 190:
     return Rise(Client.Keyboard.Period);
   case 191:
    return Rise(Client.Keyboard.Slash);
   case 192:
     return Rise(Client.Keyboard.GraveAccent);
   case 219:
    return Rise(Client.Keyboard.OpenBracket);
   case 220:
    return Rise(Client.Keyboard.BackSlash);
   case 221:
     return Rise(Client.Keyboard.CloseBracket);
     return Rise(Client.Keyboard.SingleQuote);
};
```

نحوه استفاده از این کد به صورت زیر است:

اگر در متد الصاق شده به پراپرتیهای Client.Keyboard هیچ مقداری برگشت داده نشود، باتوجه به کد موجود در متد Rise، عملیات پیشفرض کلید مربوطه در پنجره مرورگر غیرفعال خواهد شد. بنابراین در کد بالا بعد از شرط، مقدار true برگشت داده شده است.

هرچند سعی کردم که تفاوت میان مرورگرهای مختلف را درنظر بگیرم ولی احتمال اینکه برخی از کدها به دلیل تفاوت میان

مرورگرهای مختلف در کد بالا آورده نشده باشد وجود دارد!

نکته: کد فوق بیشتر برای روشنتر شدن موضوع ارائه شده است چون راه حلهای بهتری هم برای مدیریت کلیدهای کیبرد وجود دارد. مثل استفاده از کتابخانه های Mousetrap یا jQuery Hotkeys یا jQuery Hotkeys. البته در این میان بهترین کتابخانه موجود به نظر من همان Mousetrap است که تنها کتابخانه موجود است که علاوه بر پشتیبانی از ترکیب کلیدها با کلیدهای کنترلی، از توالی کلیدها (keys sequence) نیز پشتیبانی میکند که کار جالبی است.

در پایان این نکته را یادآور میشوم که امروزه توسعه اپلیکیشنهای تحت وب بدون استفاده مناسب از امکانات سمت کلاینت طرفداری ندارد. پس بهتر است هرچه بیشتر در مورد این زبان مرموز و پر از رمز و راز (JavaScript) بدانیم.

نظرات خوانندگان

نویسنده: فرهاد یزدان پناه تاریخ: ۲۱:۲۱۳۹۱/۱۱/۱۴

دستتون درد نکنه مقاله خیلی کامل و جامعی بود. بسیار سود بردم.

نویسنده: moh تاریخ: ۳/۲۷ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷:۰

با سلام

امکانش هست در مورد این تابع که دقیقا چه کاری انجام میدهد توضیح دهید ....> return false تفاوتش با return false

نویسنده: یوسف نژاد تاریخ: ۱۱:۵۰ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷

سوال خوبی است. قبل از پاسخ به سوال شما باید کمی درباره رویدادها در عناصر DOM توضیح داده بشه.

در صفحات html به صورت پیش فرض، هر رویدادی که در عناصر زیردست یا فرزند رخ میدهد به ترتیب در تمام عناصر والدش انتشار مییابد. به این فرایند event propagation یا event bubble up میگویند.

در حالت عادی برای تغییر رفتار پیش فرض مدیریت رویدادهای عناصر DOM در مرورگرها، با استفاده از زبان جاوا اسکریپت چند روش وجود دارد.

مثلا آرگومان رویداد (همان متغیر معروف e) در مرورگرهای مدرن دو متد برای اینکار دارد:

```
e.preventDefault()
e.stopPropagation()
```

متد preventDefault همانطور که از نامش هم پیداست از اجرای رفتار پیش فرض رویداد جاری جلوگیری میکند. مثلا با قرار دادن این متد در رویداد مربوط به کلیک یک لینک، رفتار پیش فرض کلیک روی لینک (همان انتقال به آدرس تنظیم شده در پراپرتی src لینک) اجرا نمیشود.

متد stopPropagation هم همانطور که از نامش پیداست از انتشار رویداد جاری به عناصر والدش جلوگیری میکند.
راه حل دیگری که برای تغییر این رفتارهای پیش فرض وجود دارد استفاده از return flase در انتهای رویداد است. این کار
تاثیری همانند استفاده از متد preventDefault دارد. تفاوت این دو روش آن است که برگشت مقدار false تنها میتواند در انتهای
یک متد استفاده شود بنابراین اگر خطایی در متد مربوطه رخ دهد احتمال اجرا نشدن این خط و درنتیجه اجرای ادامه فرایند با
اجرای رفتار پیش فرض رویداد مربوطه وجود دارد. اما متد preventDefault را میتوان در ابتدای متد رویداد استفاده کرد و خیال
خود را راحت کرد!

نکته: دو متد اشاره شده در نسخههای قدیمی مرورگرها (مثلا 8 IE و قبلتر) وجود ندارد! برای آزمایش تمامی این موارد میتوان از کد زیر که برای اینکار آماده کردم استفاده کرد:

```
e = e || window.event;
document.body.appendChild(inner);
//e.preventDefault();
//e.stopPropagation();
//e.returnValue = false;
return false;
};
</script>
</body>
</html>
```

البته درصورت استفاده از jQuery به دلیل اینکه این کتابخانه از نمونه ای سفارشی برای آرگومان رویدادها استفاده میکند فرایندهای موجود کمی تفاوت دارد.

اطلاعات بیشتر: 💪 و 🔔